

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği: Türk Kültürüne Uyarlanması

An Adaptation the Resilience in Midlife Scale to Turkish Adults

Firdevs SAVI ÇAKAR¹

Zeynep KARATAŞ²

Mehmet Ali ÇAKIR³

Özet

Bu çalışmanın amacı, 35-60 yaş aralığındaki bireylerin yılmazlık düzeylerini ölçmek için geliştirilen “The Resilience in Midlife Scale” faktör yapısının Türkiye örneklemini için geçerlik ve güvenilirliğini test etmektir. Güvenirliğe ilişkin hesaplanan madde toplam korelasyon katsayıları .17 ile .66 arasında değişirken; iç tutarlık katsayısı ise .71, terst tekrar test güvenirligi .85 olarak bulunmuştur. Yapı geçerliğini test etmek için yapılan doğrulayıcı faktör analizinde uyum iyiliği testlerine (Goodness-of Fit Indices) ilişkin değerler $\chi^2 = 1022,56$ sd = 257 $\chi^2/sd = 3,97$; RMSEA değeri 0,70 bulunmuş; model-veri uyumu göstergelerinden GFI, AGFI, NFI ve CFI sırasıyla .92, .90, .94 ve .92 değerlerini almıştır. Ölçeğe ilişkin uyum ve hata indeksleri incelendiğinde ölçeğin yapı geçerliği sağlanmış ve elde edilen sonuçlar modeli doğrulamıştır.

Anahtar Sözcükler: Yetişkin Yılmazlık Ölçeği, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik

Abstract

The aim of this study is to test the validity and reliability of the factor structure of “The Resilience in Midlife Scale” developed for measuring the resilience levels of the individuals at the middle age period (35-60). The item total correlation coefficients as regards the reliability of The Resilience in Midlife Scale changed between .17 and .66, internal consistency coefficient was found to be 0,71. Test-retest correlation coefficient of The Resilience in Midlife Scale was found to be .85. The values regarding the Goodness-of Fit Indices in the confirmatory factor analyses carried out for construct validity were found to be $\chi^2 = 1022,56$ sd = 257 $\chi^2/sd = 3,97$; RMSEA value was found to be .70; of the indicators of model data fit, GFI, AGFI, NFI and CFI were taken respectively the values of .92, .90, .94 and .92. The validity and reliability of The Resilience in Midlife Scale for Turkey sample confirmed the structural model.

Keywords: Resilience in Midlife Scale, Scale Adaptation, Reliability, Validity

¹ Yrd. Doç. Dr.Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, Burdur firdevssavi@hotmail.com

² Doç. Dr.Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, Burdur

³ Yrd. Doç. Dr.Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, Burdur

Giriş

Yetişkinlik yılları bireyin yaşamında erken yıllardaki yaşam mücadelelerinin ürünü aldıkları ve bu mücadele sonuçlarına göre yaşamlarını şekillendirdikleri bir dönemdir. Bir iş, meslek sahibi olmaları, aile kurmaları, sosyal anlamda yaşamlarında var olan ya da olabilecek bir takım değişiklikler içermesi beklenen bu dönemin sıkıntılarının birtakım sancuları da beraberinde getirmesi kaçınılmaz olacaktır. Yetişkinlerin bu dönemde bu güçlüklerle ve zorluklarla baş edebilmeleri için bir takım destek sistemlerinin ve koruyucu faktörlerin rolü oldukça büyüktür. Bu destek sistemleri incelendiğinde aile, arkadaş, okul çevresi yanısıra kişinin kendilik sisteminin de güçlüklerle başa çıkma ve uyum süreci açısından önemli olduğu görülmektedir.

Yılmazlık kavramı; Latince’de “resiliens” (yılmaz/ sağlam) kökünden türemiş ve “çabuk iyileşen, kendini toparlayan, güçlükleri yenme yeteneği olan, dirençli, esnek kişi” anlamında “resilient” kavramı kullanılmaktadır (Krovetz, 1999). Türkiye’de bu kavramla ilgili araştırmaların son on yılda yoğunlaştığı görülmekte, ancak “resilience” kavramının kullanımındaki farklılıklar dikkat çekmektedir. Alan yazında bu kavramın “*yılmazlık*” (Öğülmüş, 2001; Gürkan, 2006; Kaner ve Bayraklı, 2010a; Kaner ve Bayraklı, 2010b), “*psikolojik sağlamlık*” (Kararımak, 2007), “*psikolojik dayanıklılık*” (Basım ve Çetin, 2011), “*kendini toparlama gücü*” (Terzi, 2008), dayanıklılık (sağlamlık) (Eminağaoğlu, 2006) olarak kullanıldığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmada “resilience” kavramının yılmazlık olarak kullanımının daha uygun olduğu görüşüne varılmıştır.

Yılmazlık, alan yazında genellikle aşırı sıkıntı ve stres durumunun üstesinden gelmek için bir yetenek olarak tanımlandığı gibi (Garmezy, 1991; Masten, 2001), zorluklara, sıkıntılara karşı başarılı bir uyum olarak da ele alınmaktadır (Reich, Zautra ve Hall, 2010). Çevresel her türlü olumsuzluğa rağmen “ayakta kalabilme” ve çevreyle etkileşimlerini başarılı bir biçimde sürdürebilme olarak tanımlanan yılmaz (resilient) kişiler, stres yaratan olaylar karşısında genellikle yılgınlığa düşmeyen, aksine kendilerini çabucak toparlayan, hatta sıkıntılardan ve olumsuz çevresel koşullardan her defasında daha da güçlenerek sıyrılabilen kişilerdir (Henderson ve Milstein, 1996).

Yılmazlık kavramının içerisinde iki temel faktör vurgulanmaktadır. Bunlardan birincisi, stresli yaşam olaylarına karşılık bu olaylardan kurtulma üzerine odaklanır ve sağlıklı başlangıç durumuna dönmek için hızla dengeye kavuşma ve stresten toparlanma yeteneği, ikinci faktör ise sürdürülebilirliktir. Stresli yaşam olaylarına sağlıklı tepkiler vermenin sonucu

olarak başka stres durumlarında da sağlıklı tepkiler vermeyi sürdürebilme yeteneği olarak ifade edilebilir (Reich ve ark., 2010). Joseph'e (1994) göre yılmazlık, insanların sıkıntılarla mücadele ederken ve yaşam koşullarının gerektirdiği değişikliklere başarılı bir şekilde uyum sağlarken görülebilen ve gözlenebilen tutum, baş etme davranışı ve kişisel bir güçtür.

Yılmazlık kavramının çeşitli tanımlarında üç temel nokta ortak olarak ifade edilmektedir. Bunlar; a) risk ve/veya zorluk, b) olumlu uyum gösterme, baş etme, yeterlik ve c) koruyucu faktörlerdir. Bu durumda yılmazlık, "sağlıklı bir uyum yapma ile bağlantılı olan ve bu uyum sürecine katkı sağlayan koruyucu faktörlerin, mevcut risk faktörleri ile olan belirgin etkileşimi sonucunda ortaya çıkan" bir olgudur (Windle, 1999). Masten (1999) yılmazlık kavramını, sıkıntılı koşullar altındayken gösterilen içsel ve dışsal iyi uyumu ifade etmek için kullanmaktadır. Psikolojik uyumun iki ana parçası vardır. Bunlar içsel süreçler ve dışsal davranışlardır. Psikolojik içsel uyum, içsel denge ve ego gücü terimleriyle tanımlanmıştır. İçsel uyumsuzluklar ise psikolojik sıkıntılar, bozulmalar ve kaygı terimleriyle ifade edilmiştir. Dışsal, davranışsal olarak psikolojik uyum, yeterliliği ve toplumsal uyumu ifade eder. Diğer taraftan "zayıf" psikolojik uyum ise anti sosyal davranışları ve sosyal uyumsuzlukları ifade etmektedir. Bazı yazarlara göre, yılmazlık daha ziyade yaşamı tehdit eden koşullar altında olumlu uyumun korunmasıyla ilişkili olan *dinamik bir gelişim sürecini* anlatır (Luthar, Cicchetti, ve Becker, 2000; Masten 1999). Higgins (1994)'e göre, yılmaz yetişkinler, olumlu ilişkiler kuran, sorun çözmekte becerikli ve kendilerini geliştirmek için motivasyona sahip olan kişilerdir. Bu bireyler, sosyal değişim ve etkinliklere katılırlar, inançlıdırlar; çoğu hayatlarındaki sıkıntı, travma ve üzüntülerden anlam ve faydalar çıkarma yeteneğine sahiptir.

Yılmazlıkla ilgili olduğu belirlenen bireysel faktörler arasında; iç kontrol odağı ve etkili problem çözme (Werner ve Smith, 1992), yüksek öz-saygı, öz-farkındalık, öz-yeterlik (Masten, 2001), bağımsızlık, iyimserlik, umut ve sosyal yeterlik (Martinek ve Hellison, 1997), yaşam doyumu (Masten & Reed, 2005) yer almaktadır. Yılmazlık olumsuz yaşam koşullarının üstesinden gelme konusunda iyimser olma (Benard, 2004), stresli durumlardan kaçınmak yerine başa çıkmaya çalışmak ve stresi kontrol etme (Steinhardt & Dolbier, 2008), yüksek özyeterlik düzeyine sahip olma (Benard, 2004) gibi özelliklerle doğrudan ilişkilidir. Yapılan çalışmalarda, özyeterliğin yılmazlığı anlamlı düzeyde yordadığı (Benard, 2004; Maghadam, 2006); bireye zorluklar karşısında direnme gücünü veren en önemli özelliklerden biri olduğu, güçlü özyeterlik inancının bireylerin yeni karşılaştıkları ve mücadele etmek

zorunda oldukları yaşantılardan kaçmak yerine eylemlerini başarılı bir şekilde tamamlamak için oldukça kararlı olduklarını ifade etmektedir. Bu doğrultuda bireylerin yılmazlık düzeylerinin değerlendirilmesinde yaşam doyumları ve özyeterlikleri önemli bir katkı sağlayabilir.

Yılmazlıkla ilgili yurt dışında yetişkin yılmazlığını inceleyen çalışmalar olduğu görülmektedir (Wagnild ve Young, 1993; Block ve Kremen, 1996; Connor ve Davidson, 2003; Friborg ve ark., 2003; Ryan ve Caltabiano, 2009). Ülkemizde yetişkinler için iki Türkçe'ye uyarlama çalışması yapıldığı; bunlardan birincisi 21 ve 37 yaş aralığındaki bireylerin psikolojik dayanıklılığını ölçmeyi amaçlayan “Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği” (Basım ve Çetin, 2010), diğ erinin ise kişilik özelliği olarak psikolojik dayanıklılığı ölçmeyi amaçlayan “Ego-Sağ lamlığı Ölçeği” dir (Kararımak (2007). Ayrıca aile ve anne yılmazlık ölçek geliştirme çalışmaları (Kaner ve Bayraklı, 2010a; Kaner ve Bayraklı, 2010b) yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla doğ rudan yetişkinlik dönemindeki bireylerin yılmazlık düzeylerinin ölçelmesine yönelik bir ölçeğe ulaş ilamamıştır.

Nitekim ülkemizde hem psikolojik danış manlık ve rehberlik alanında önleyici ve koruyucu hizmetlerin planlanması açısından anahtar bir kavram olarak yılmazlık yetişkin örnek lemlerde incelenmesi gereken bir konu olmasına rağmen, hem betimsel çalışmaların hemde ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının sınırlı sayıda olduğu dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın hem alanda kısıtlı olan çalışmalara destek olması hem de yılmazlık ile ilgili bilgi birikimine katkı sağlaması düşünülmektedir. Ayrıca yetişkinlerin yılmazlıklarının belirlenmesi ile var olan problem/durumlarla nasıl baş edebildikleri ya da baş edemedikleri saptanabilecek, ayrıca bu ölçek kullanılarak yılmazlıkla ilgili diğ er yapıların ilişkileri incelenebilecektir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı orta yaş (35-60 yaş) dönemindeki bireylerin yılmazlık düzeylerini ölçmek için geliştirilen “The Resilience in Midlife Scale (RIM-S)” in faktör yapısının Türkiye örnekle mi için geçerlik ve güvenirliliğini test etmektir.

Yöntem

Ölçeğin Uyarlanması ile İlgili Çalışmalar

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği orijinal adı “The Resilience in Midlife Scale (RIM-S)” ve dili İngilizcedir. Ryan ve Caltabiano tarafından 2009 yılında Avustralya’da geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sürecinde öncelikle ölçeği geliştiren Ryan ve Caltabiano ile elektronik posta yoluyla iletişim kurulmuş ve ölçeğin uyarlaması için gerekli izin alınmıştır. İlk aşamada ölçeğin İngilizce formu, iyi düzeyde İngilizce bilen 4 öğretim üyesi tarafından

bir birinden bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra Türkçe formlar geri tercüme edilerek Türkçe ve İngilizce formlar arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Anlam ve gramer açısından incelenen Türkçe form gerekli düzeltmeler yapılarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik ile Ölçme ve Değerlendirme alanında uzman olan 3 öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılarak son şekli verilmiştir. Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) Türkçe formu ile İngilizce formu arasındaki tutarlılığı belirlemek için dilsel eşdeğerlik çalışması yapılmış ve dilsel eşdeğerliğin sağlandıktan sonra, geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına başlanmıştır. Dil geçerliği çalışmasında, birinci çalışma grubunda bulunan İngilizce ve Türkçe'yi çok iyi konuşan katılımcılara önce İngilizce form üç hafta sonra Türkçe form uygulanmış, Türkçe ve orjinal formlardan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayısı ölçeğin bütünü için .91 olarak bulunmuştur.

Çalışma Grubu

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizleri üç çalışma grubundan elde edilen veriler üzerinde gerçekleştirilmiştir. İlk grup Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünde (N=60) son sınıfta öğrenim gören üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır ve bu grupla ölçeğin dilsel eşdeğerlik çalışması yürütülmüştür. İkinci çalışma grubu (N=602) ile geçerlik çalışması yapılmıştır. Bu grup ise Manisa ve Burdur illerinde görev yapan ve yaşları 30-65 arasında değişen; farklı meslek gruplarında çalışan; 177 hemşire, 135 polis, 170 öğretmen ve 120 bakıcı anneden (yetiştirme yurdu, çocuk yuvası ve sevgi evlerinde çalışan ve en az lise mezunu) oluşan gönüllü 602 yetiştikten oluşmaktadır. Çalışma grubunun cinsiyet göre dağılımı 324 kadın ve 278 erkek; yaş ortalaması 43 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın üçüncü grubu ile (N=84) aynı zamanda ölçeğin test-tekrar test çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla ölçek bakıcı anne ve öğretmenlerden oluşan gruba 20 gün arayla tekrar uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın verileri Yetişkin Yılmazlık Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği, Genel Özyeterlik Ölçeği ile elde edilmiştir. Çalışmanın demografik özellikleri hakkındaki veriler için araştırmacılar tarafından hazırlanan Bilgi Formu kullanılmıştır.

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği: Ryan ve Caltabiano tarafından 2009 yılında Avustralya'da, yaşamlarında bazı büyük değişim ve mücadelelere adapte olmaya ihtiyaç duydukları orta yaş (35-60 yaş) dönemindeki bireylerin yılmazlık düzeylerini ölçmek için geliştirilmiştir (Ryan ve Caltabiano, 2009). 25 maddeden oluşan orjinal ölçeğin maddeleri beş faktör altında

toplanmaktadır. Bunlar sırasıyla: Faktör I: Özyeterlik, Faktör II: Aile ve Sosyal Ağlar, Faktör III: Azim, Faktör IV: İç Kontrol Odağı, Faktör V: Başa Çıkma ve Uyum. Ölçekten elde edilebilecek puanlar 25 ile 125 arasında değişmektedir. Ölçekte yer alan maddelerden, 3, 5, 6, 10, 13, 20, 22 ve 23 maddeler ters kodlandıktan sonra tüm maddelerin puanları toplanarak toplam bir Yılmazlık puanı elde edilebilmektedir. Ölçek 0-4 arasında değişen 5'li Likert derecelendirmeye dayalı olup; ölçekten alınan yüksek puan yılmazlık düzeyinin de yüksek olması anlamına gelmektedir. Ryan ve Caltabiano (2009) tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen sonuçları incelendiğinde; Cronbach Alpha değerinin .87 olduğu. madde toplam korelasyonunun .16 ve .61 arasında değiştiği, iki yarım güvenirliliğinin .88 olduğu belirlenmiştir. Ölçüt bağımlı geçerliki incelendiğinde ise Ölçeğin Connor-Davidson Yılmazlık Ölçeği ile .81; Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile .71; durumluk kaygı ölçeği ile -.682 korelasyona sahip olduğu belirlenmiştir.

Genel Öz Yeterlik Ölçeği (General Self-Efficacy Scale-GSE): Schwarzer ve Jerusalem'in (1995) geliştirdikleri ve 25'ten fazla dile uyarlaması yapılan Genel Öz Yeterlik Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması Aypay (2010) tarafından yapılan ölçek, 4'lü likert tipi (tamamen yanlış=1, tamamen doğru=4) 10 maddeli olup ölçeğin tüm maddeleri olumlu yönde puanlanmaktadır. Ölçekten 10 ile 40 arasında puan alınmaktadır. Yüksek puan genel öz yeterliğin yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Tek boyutlu olan ölçeğin, test-tekrar test güvenirliliği için hesaplanan korelasyon katsayısı ($r=.80$, $p<.001$)'dir. Ölçeğin güvenirliliği ile ilgili olarak hesaplanan alfa iç tutarlılık katsayılarının ölçek bileşenleri için .79 ve .63, on maddenin toplamı için de .83 olduğu belirlenmiştir (Aypay 2010). Bu araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach alpha değeri .84 olarak saptanmıştır.

Yaşam Doyumu Ölçeği: Diener, Emmons ve Griffin (1985) tarafından geliştirilmiş ve ilk Türkçe'ye uyarlaması Köker (1991) tarafından yapılmıştır. Ölçekte yaşam doyumuna ilişkin beş madde bulunmakta ve her bir madde 7'li derecelendirilmiş cevaplama sistemine (1: hiç uygun değil ve 7: çok uygun) göre cevaplanmaktadır. Ölçek, ergenlerden yetişkinlere kadar tüm yaşlarda genel yaşam doyumunu ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin madde analizi sonucundaki korelasyon yeterli; test-tekrar test güvenirlilik katsayısı .85 olarak saptanmıştır. Yetim tarafından (1993) yapılan çalışmada ise ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .86 ve test-tekrar test yöntemi ile belirlenen güvenirlilik katsayısı .73, bulunmuştur. Ölçekten alınan puan yükseldikçe yaşam doyumunun yükseldiğine işaret eder. Bu araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach alpha değeri .92 olarak saptanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmanın amaçlarına uygun veri toplamak için araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Kişisel Bilgi Formu ile cinsiyet, yaş, meslek değişkenleri ile ilgili bilgiler saptanmıştır.

Verilerin Analizi

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği'nin (YYÖ) geçerliğini belirlemek için dil geçerliği, yapı geçerliği ve ölçüt bağıntılı geçerliği incelenmiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlik için ise Yaşam Doyumu Ölçeği ve Genel Özyeterlik Ölçeği ile arasındaki korelasyonlar hesaplanmıştır. Yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), kuramsal bir temelden destek alarak pek çok değişkenden oluşturulan faktörlerin gerçek verilerle ne derece uyum gösterdiğini değerlendirmeye yönelik bir analizdir. Açımlayıcı faktör analizinde belirli bir ön beklenti ya da denence olmaksızın faktör yükleri temelinde verinin faktör yapısı belirlenirken; DFA, belirli değişkenlerin bir kuram temelinde önceden belirlenmiş faktörler üzerinde ağırlıklı olarak yer alacağı şeklindeki bir öngörünün sınanmasına dayanır (Sümer 2000). DFA'da sınanan modelin uyum yeterliğini belirlemek için pek çok uyum indeksi kullanılmaktadır. Uyum indekslerinin kuramsal model ile gerçek veriler arasındaki uyumu değerlendirmelerinde birbirlerine göre güçlü ve zayıf yönlerinin olması nedeniyle modelin uyumu için birçok uyum indeksi değerinin kullanılması önerilir (Büyüköztürk ve ark., 2004). Doğrulayıcı faktör analizi önceden seçilen faktör modelinin veriye uyumunun sağlanıp sağlanmadığını değerlendirmek için en etkili analiz olarak kabul edilirken (Floyd ve Widaman, 1995); araştırmanın temel amacı keşfetmek ise açımlayıcı faktör analizi; doğrulamak ise doğrulayıcı faktör analizi önerilmektedir (Schumacker ve Lomax, 1996). Kùltürler arası ölçek uyarlamalarda da aracın hedef kültürdeki faktör deseni için doğrudan doğrulayıcı faktör analizi ile başlanması; aracın faktör yapısının hedef kültürde korunum korunmadığının DFA ile test edilmesi; şayet orjinal factor desenine ilişkin model, doğrulanmıyor ya da yüksek uyum indeksleri vermiyor ise açımlayıcı factor analizi yapılabileceği belirtilmektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010). Bu doğrultuda bu araştırmada, Yetişkin Yılmazlık Ölçeği'nin (YYÖ) var olan faktör yapısına ilişkin olarak Türk örneklem için yapı geçerliğini sağlayıp sağlamadığı DFA ile test edilmiştir. Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) güvenilirliği test-tekrar test yöntemi, madde toplam korelasyonu ve iç tutarlık (Cronbach alpha) ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 17.0 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

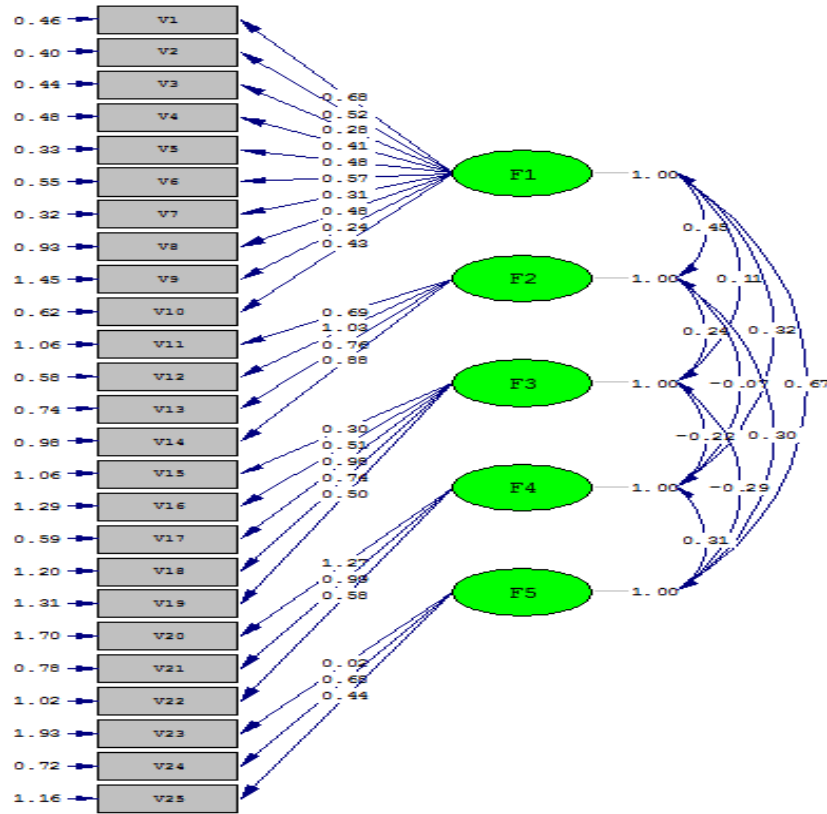
Bulgular

Dil Geçerliği

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) dil geçerliği çalışmasında, birinci çalışma grubunda bulunan İngilizce ve Türkçeyi çok iyi konuşan katılımcılara önce İngilizce form üç hafta sonra Türkçe form uygulanmış, Türkçe ve orijinal formlardan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayısı ölçeğin bütünü için .91 olarak bulunmuştur.

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) Sonuçları

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) yapı geçerliğini test etmek için ikinci çalışma grubuna ölçeğin Türkçe formu uygulanmış, yapılan analiz sonucunda elde edilen örtük değişkenler (faktör) ile gözlenen değişkenler arasındaki ilişkiler ve gözlenen değişkenlerin hata varyansları Şekil 1’de verilmiştir.

Chi-Square=1003.96, df=257, P-value=0.00000, RMSEA=0.070

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği alt boyutları: Faktör1=Özyeterlik, Faktör2=Aile ve Sosyal Ağlar, Faktör3=Azim
Faktör4=İç Kontrol Odağı, Faktör5=Başa Çıkma ve Uyum
Şekil 1. Yetişkin Yılmazlık Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi Diyagramı

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) Doğrulayıcı Faktör Analizi uyum istatistikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ)Uyum İyiliği Testlerine (Goodness-of Fit Indices) İlişkin Değerler

χ^2	Sd	CFI	NFI	AGFI	GFI	SRMR	RMSEA
1022,56*	257	.92	.94	.90	.92	.072	.070

*p< .05

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Yetişkin Yılmazlık Ölçeği’nin kuramsal yapısına dayanarak kurulan modelin uygunluğuna ilişkin yapılan DFA sonuçları; $\chi^2 = 1022,56$ sd = 257 $\chi^2/sd = 3,97$ olarak bulunmuştur. RMSEA değeri 0,70; bunlara ek olarak, yine model- veri uyumu göstergelerinden GFI, AGFI, NFI ve CFI Yetişkin Yılmazlık Ölçeği için sırasıyla .92, .90, .94 ve .92 değerlerini almıştır. Standardize edilmiş RMR ve RMR indekslerinin de yeterli olduğu görülmektedir.

Ölçüt Bağımlı Geçerlik

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği’nin ölçüt bağımlı geçerliğini değerlendirmek üzere 604 yetişkine Yaşam Doyumu Ölçeği ve Genel Özyeterlik Ölçeği uygulanmış ve ölçekler arasındaki korelasyon katsayılarını gösteren bulgular Tablo 2’de verilmiştir

Tablo 2.

YYÖ ile YDÖ ve ÖYÖ Ölçekleri Arasındaki Korelasyon Katsayıları

Değişkenler	Yetişkin Yılmazlık Ölçeği
Yaşam Doyumu Ölçeği	.58**
Genel Özyeterlik Ölçeği	.65**

**p<.001

Tablo 2’de görüldüğü gibi Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) ile Yaşam Doyumu Ölçeği arasında (r=.58, p<.001) Genel Özyeterlik Ölçeği ile arasında (r=.65, p<.001) pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Güvenirlğe İlişkin Bulgular

Yetişkin Yılmazlık Ölçeği’nin iç tutarlığı Cronbach alpha katsayısı ile incelenmiş ve ölçeğin Cronbach alpha katsayısı .71 olarak bulunmuştur. Ölçeğin test tekrar test güvenirlğini

belirlemek için ki hafta arayla üçüncü çalışma grubuna iki kez uygulanmış ve iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı ise .85 olarak bulunmuştur.

Yetişkin Yılmazlık Ölçeğinin güvenilirliğine ilişkin ölçeğin madde toplam korelasyonları incelenmiş, sonuçlar Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3.

Madde Toplam Korelasyonuna İlişkin Bulgular

Boyutlar	Madde no	Madde Test Korelasyon r_{jx}	Boyutlar	Madde no	Madde Test Korelasyon r_{jx}	
Özyeterlik	1	,634	Aile ve Sosyal Ağlar	5	,500	
	2	,525		11	,664	
	3	,316		16	,540	
	4	,346		25	,543	
	8	,455	Azim	6	,241	
	9	,461		10	,363	
	15	,372		13	,536	
	18	,389		17	,442	
	İç Kontrol Odağı	20	,265	Başa Çıkma ve Uyum	12	,217
		24	,390		14	,171
7		,286	19		,346	
22		,294	21		,306	
23		,460				

Tablo 3’te görüldüğü gibi, Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) güvenilirliğine ilişkin madde toplam korelasyon katsayılarının .17 ile .66 arasında değiştiği görülmüştür.

Tartışma

Bu çalışmada Ryan ve Caltabiano (2009) tarafından geliştirilen the Resilience in Midlife Scale (RIM- S) Türkçeye uyarlanması amaçlanmıştır. Çalışmada önce ölçeğin dil geçerliği yapılmış, dil geçerliği çalışmasında Türkçe ve orijinal formlardan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon ölçeğin bütünü için .91 olarak bulunmuştur. Alan yazında, geçerlik için hesaplanan korelasyon katsayısı, ilişki aranan özeliğe bağlı olarak değişmekle birlikte geçerlik için hesaplanan .30 ve daha yüksek korelasyonlar tesin geçerli olduğunun bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Büyüköztürk, 2008). Buna göre dil geçerliğini sağladığı görülmektedir.

Ölçeğin (YYÖ) yapı geçerliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiş ve uyum iyiliği testlerine (Goodness-of Fit Indices) ilişkin değerler $\chi^2=1022,56$ $sd=257$ $\chi^2/sd = 3,97$ olarak bulunmuştur. Bu değer 3’ün altında olması mükemmel uyuma, 5’in altında

olması orta düzey uyuma işaret etmektedir (Kline 2005). *RMSEA* değeri 0,70 bulunmuş; bu değer .05'den küçük olması mükemmel uyuma .08 den küçük olması iyi uyuma .10'dan küçük olması orta düzey uyuma işaret etmektedir (Tabachnick ve Fidel, 2001). Bunlara ek olarak, yine model-veri uyumu göstergelerinden *GFI*, *AGFI*, *NFI* ve *CFI'nin* .95'den yüksek çıkması mükemmel uyuma, .90'dan yüksek çıkması ise iyi uyuma karşılık gelmektedir (Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008). Bu indeksler Yetişkin Yılmazlık Ölçeği için sırasıyla .92, .90, .94 ve .92 değerlerini almıştır. Standardize edilmiş RMR ve RMR indekslerinin .05'in altında olması mükemmel uyuma, .08'in altında olması ise iyi düzeyde uyuma, .10'in altında olması ise zayıf uyuma karşılık gelmektedir (Brown, 2006).

Analiz sonuçlarına göre, model-veri uyumuna ilişkin bulgular dikkate alındığında, SRMR değeri ölçeğin iyi düzeyde uyuma sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğe ilişkin uyum ve hata indeksleri incelendiğinde ölçeğin yapı geçerliğini sağladığı, bir başka deyişle ölçek maddelerinin Yetişkin Yılmazlık örtük değişkenini ölçebildiği kabul edilebilir görülmektedir. Ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliği için yapılan çalışmada; Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) ile Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) arasında ($r=.58$, $p<.001$), Genel Öz Yeterlik Ölçeği arasında ($r=.65$, $p<.001$) pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ölçeğin orijinal çalışmasında yılmazlık ve özyeterlik (Ryan ve Caltabiano, 2009), benlik saygısı (Tedeschi ve Kilmer, 2005; Ryan ve Caltabiano, 2009) ve düşük kaygı düzeyi (Benetti ve Kambouropoulos, 2006; Ryan ve Caltabiano, 2009) arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Yapılan analizlerde Yetişkin Yılmazlık Ölçeği (YYÖ) güvenilirliğine ilişkin madde toplam korelasyon katsayılarının .17 ile .66 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçeğin orijinal formunun madde toplam korelasyon katsayıları .16 ve .61 arasında değişmektedir (Ryan ve Caltabiano, 2009). Elde edilen bu sonuç ölçeğin orijinal formundan elde edilen madde toplam korelasyon katsayıları ile benzerlik göstermektedir. Büyüköztürk (2004)'e göre madde toplam korelasyonu test maddelerinden alınan puanlar ile testin toplam puanı arasındaki ilişkiyi açıklar. Başka bir deyişle bir ölçme aracındaki her bir maddenin benzer davranışları örneklediğini gösterir. Bu bağlamda, madde toplam korelasyonunun pozitif ve yüksek olması gerekir. Madde toplam korelasyonunun yorumlanmasında .30 ve daha yüksek olan maddelerin, ölçeği temsil gücünün yeterli olduğu kabul edilir.

YYÖ'nün test-tekrar test korelasyon katsayısı ise .85 olarak bulunmuştur. Bu yöntemde iki uygulamadan elde edilen sonuçlar arasındaki korelasyon değeri test-tekrar test

için güvenilirlik katsayısı olarak alınmaktadır. Literatürde, bir ölçeğin zamana göre değişmez olduğunu saptamak üzere hesaplanan korelasyon katsayısının pozitif ve yüksek olmasının yanında ölçekler için bu değerin en az .70 olması istenmektedir (Tavşancıl, 2002). Buna göre YYÖ'nden elde edilen test tekrar test güvenilirlik katsayısının yeterli olduğu söylenebilir. YYÖ'nün Cronbach alpha iç tutarlık katsayısı ise .71 olarak hesaplanmıştır. Psikolojik testler için hesaplanan güvenilirlik katsayısının .70 ve daha yüksek olması test puanlarının genel olarak yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2008).

Sonuç olarak, Yetişkin Yılmazlık Ölçeğinin faktör yapısının Türkiye örneklemini için geçerlik ve güvenilirliği test edilmiş ve elde edilen sonuçlar yapısal modeli doğrulamıştır. Buna göre ölçeğin Türkçe formunun Türkiye'deki yetişkinlerde yılmazlık düzeyini ortaya koyarak, yapılacak ilgili araştırmalarda kullanılabileceğini göstermektedir.

Yaşam boyu gelişim açısından ele alındığında, yetişkinlik dönemi yaşamın en uzun evresi olarak hem erkekler hem de kadınlar için büyük değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde yetişkinlerin yaşamlarında karşılaştığı stres yaratan engelleyici olaylarla baş edebilmesi, girdiği travmalardan yeniden toparlanarak hatta eskisinden daha güçlü çıkabilmesi olarak ifade edilen yılmazlık özelliği yetişkinler için son derece önemli bir işleve sahiptir. Bu nedenle, yetişkinlerin yılmazlık özellikleri ile ilişkili değişkenlerin incelenmesi ve ruh sağlıklarının korunması ve geliştirilmesi, koruyucu ve risk faktörlerinin belirlenmesi yılmazlık ve öznel iyi oluşlarının artırılması gittikçe daha fazla önem kazanmaktadır.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıklarından söz edilmesi gerekir. Öncelikle, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının 30-65 yaş aralığında çalışan yetişkinler üzerinde yürütülmüş olması, çalışmayan yetişkinlerin araştırmanın kapsamı dışında bırakılması nedeniyle genellenebilirliği açısından sınırlılık oluşturmaktadır. Bu durum ölçeğin farklı gruplar üzerinde yapılacak geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını gerekli kılmaktadır. Ayrıca ölçeğin kullanılacağı yeni araştırmaların yapılması, ölçme gücüne önemli katkılar sağlayabilir. Son olarak ölçeğin uyum geçerliğini belirlemek amacıyla, yılmazlıkla ilişkili olabilecek çeşitli psikolojik ve bilişsel yapıları değerlendiren, geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış ölçeklerle YYÖ arasındaki ilişkiler incelenebilir.

Kaynakça

Aypay, A. (2010). Genel Öz Yeterlik Ölçeği'nin (GÖYÖ) Türkçe'ye Uyarlama Çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2): 113-131.

- Basım, N. & Çetin, F. (2011). The reliability and validity of the resilience scale for adults Turkish version. *Turkish Journal of Psychiatry*, 22(2), 104-114.
- Benard, B. (2004). Resiliency: What We Have Learned. San Francisco: WestEd Publishers.
- Benetti, C. & Kambouropoulos, N. (2006). Affect-regulated indirect effects of trait anxiety and trait resilience on self-esteem. *Personality and Individual Differences*, 41, 341-352.
- Block, J. & Kremen, A. (1996). IQ and ego resiliency: Conceptual and empirical connections and separateness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70, 349-361.
- Brown, T. A. (2006). Confirmatory Factor Analysis for Applied Research. California: Age Publications, Inc.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). Veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, E. Ö., Özkahveci, Ö. Ve Demirel, F. (2004). Güdülenme ve öğrenme stratejileri ölçeğinin Türkçe formun Austin, G., Bates, S., Duerr, M., (2011)un geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4 (2), 207-239.
- Büyüköztürk, Ş. (2008). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum. Ankara: Pegem Akademi.
- Connor, K. M. & Davidson, J. R. (2003). Development of a new resilience scale: the Connor-Davidson resilience scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18(2), 76-82.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları. PEGEM Akademi. Ankara.
- Eminağaoğlu, N. (2006). *Güç koşullarda yaşayan sokak çocuklarında dayanıklılık (sağlamlık)*. Yayımlanmamış doktora tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Floyd, F. J. & Widaman, K. F. (1995). Factor analysis in the development and refinement of clinical assessment instruments. *Psychological Assessment*, 7(3), 286-299.
- Friborg, O., Hjemdal, O., Rosenvinge, J. H. & Martinussen, M. (2003). A new rating scale for adult resilience: what are the YYÖ'nün central protective resources behind healthy adjustment? *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 12, 65-76.
- Garnezy, N. (1991). Resiliency and Vulnerability. To adverse developmental outcomes associated with poverty. *American Behavioral Scientist*. 34, 416-430. EJ 430590.

- Gürkan, U. (2006). Yılmazlık ölçeği (YÖ): Ölçek geliştirme, güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (2), 45-74.
- Henderson, N. & Milstein, M. M. (1996). *Resiliency in schools: Making it happen for students and educators*. Thousand Oaks, California: Corwin Pres.
- Higgins, G. (1994). *Resilient adults: Overcoming a cruel past*. San Fransisco: Jossey-Bass.
- Hooper, D., Coughlan, J. & Mullen, M. (2008). Structural equation modeling: Guidelines for determining model fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Joseph, J. M. (1994). *The resilient child: preparing today's youth for tomorrow's world*. Cambridge, Massachusetts: Perseus Publishing.
- Kaner, S. ve Bayraklı, H. (2010a). Aile Yılmazlık Ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliği ve güvenilirliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 11(2), 47-62.
- Kaner, S. ve Bayraklı, H. (2010b). Psychometric properties of the mother resilience scale. *Educational Sciences and Practice*, 9(17), 77-94.
- Kararımak, Ö. (2007). Investigation of personal qualities contributing to psychological resilience among earthquake survivors: A model testing study. Yayınlanmamış doktora tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling (Second Ed.)*. NY: Guilford Publication, Inc.
- Krovetz, M. L. (1999). *Fostering Resiliency*. California: Corwin Press.
- Köker, S. (1991). *Normal ve sorunlu ergenlerin yaşam doyumu düzeyinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Luthar, S., Cicchetti, D. & Becker, B. (2000). The construct of resilience: A critical evaluation and guidelines for future work. *Child Development*, 71(3), 543-562.
- Maghadam, M. A. (2006). Predictors of resilient successful life outcomes in persons with disabilities: Toward a model of personal resilience. Unpublished Doctoral Thesis. The George Washington University.
- Masten, A. S. (1999). *Resilience comes of age: Reflections on the past and outlook for the next generation of*

- research*. In M. D. Glantz, J. Johnson L. Huffman (Eds.), Resilience and development: Positive life adaptations (pp. 282–296). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Masten, A. S. (2001). Ordinary magic: resilience processes in development. *American Psychologist*, 56(3), 227-238.
- Masten, A., & Reed, M. (2005). Resilience in development. In C.R. Snyder & S.J. Lopez (Eds.), *Handbook of positive psychology* (pp. 74-88). Oxford: Oxford University Press.
- Martinek, T.J. & Hellison, D. R. (1997). Fostering resiliency in underserved youth through physical activity. *Quest*, 49:34-39.
- Öğülmüş, S. (2001). Bir kişilik özelliği olarak yılmazlık. I. Ulusal Çocuk ve Suç Sempozyumu: Nedenler ve Önleme Çalışmaları, Ankara (29-30 Mart).
- Reich, J. W., Zautra, A. J. & Hall, J. S. (2010). *Handbook of adult resilience*. New York: The Guilford Press.
- Ryan, L. & Caltabiano, M. (2009). Development of a new resilience scale: The resilience in midlife scale. *Asian Social Science*, 5(11), 39-51.
- Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (1996). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling*. (First Edition). NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Steinhardt, M. & Dolbier, C. (2008). Evaluation of a resilience intervention to enhance coping strategies and protective factors and decrease symptomatology. *Journal of American College Health*, 56(4), 445-453.
- Sümer, N. (2000). Yapısal Eşitlik Modelleri. *Türk Psikoloji Yazıları*. 3(6), 49-74.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics* (Fourth Edition ed.). M. A.: Allyn & Bacon, Inc.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayınları, 399.
- Tedeschi, R. & Kilmer, R. (2005). Assessing strengths, resilience, and growth to guide clinical interventions. *Professional Psychology: Research and Practice*, 36(3), 230-237.
- Terzi, Ş. (2008). Üniversite Öğrencilerinde Kendini Toparlama Gücünün İçsel Koruyucu Faktörlerle İlişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 35: 297-306.

Yetim, Ü. (1993). Life satisfaction: A study based on the organization of personal projects. *Social Indicators Research*, 29(3), 277-289.

Wagnild, G. M. & Young, H. M. (1993). Development and psychometric evaluation of the resilience scale. *Journal of Nursing Measurement*, 1, 165-178.

Werner, E. & Smith, R. (1992). *Overcoming the odds: High-risk children from birth to adulthood*. New York: Cornell University Press.

Windle, M. (1999). *Critical conceptual and measurement issues in the study of resilience*. In M. D. Glantz & J. L. Johnson (Ed.), *Resilience and Development: Positive life adaptations* (pp.161-178). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

Extended Abstract

Introduction

Considering in terms of lifelong development, the adulthood period is the longest period of life in which great changes are experienced by both men and women. In this period, it is extremely important for adults to cope with prohibitive events creating, to get over current traumas by pulling themselves together, even better than in the past. Therefore, analyzing the variables related to resilience features of adults and determination of protective and risk factors have come into prominence in terms of improvement of subjective well-being of adults. The purpose of this study is to test validity and reliability of the factor structure of "Resilience of Midlife Scale" that is developed to measure resilience levels of individuals in their middle age (35-60 years) period in a Turkish sample.

Method

Study Group

Validity and reliability analyses for Turkish form of Resilience in Midlife Scale (RIM-S) were conducted on data obtained from three study groups. Validity study was conducted with the second study group consists of 602 voluntary adults; 177 nurses, 135 police, 170 teachers and 120 foster mothers (working at foster homes, child care centers, and children's shelters, and at least high school graduate) whose ages range from 30-65; working in different labor groups. The third group (N=84) was also applied with a test-retest study of the scale.

Analysis of Data

To determine validity of Resilience in Midlife Scale (RIM-S), to analyze language validity, structure validity and criteria relative validity. For scale relative validity, however, we calculated correlations between The Resilience in Midlife Scale (RIM-S), Life Satisfaction

Scale and General Self-Sufficiency Scale. For structural validity, confirmatory factor analysis was conducted. Accordingly, in this study, we also tested whether the Resilience in Midlife Scale (RIM-S) with regard to current factor structure is able to provide structural validity for the Turkish sample. The Reliability of Resilience in Midlife Scale (RIM-S) was analyzed using test-retest method, item total correlation and internal consistency, Cronbach's Alpha.

Findings

Linguistic equivalence study was conducted with the first group, and correlation coefficient between scores obtained from Turkish and original forms were found to be .91 for the whole scale. Adaptation statistics of Confirmatory Factor Analysis The Resilience in Midlife Scale (RIM-S), and CFA results conducted towards suitability of the model established based on theoretical structure of the Midlife Resilience Scale were found as; $\chi^2 = 1022.56$ $sd = 257$ $\chi^2/sd = 3.97$ respectively. RMSEA value was found to be 0.70; in addition to these, again among model-data adaptation indicators, GFI, AGFI, NFI and CFI for Midlife Resilience Scale was found as .92, .90, .94 and .92 respectively. As a result of Criterion Related Validity study, it found positive and statistically meaningful relationship between The Resilience in Midlife Scale (RIM-S) and Life Satisfaction Scale ($r = .58$, $p < .001$), Overall Self-Sufficiency Scale ($r = .65$, $p < .001$). Internal consistency of Midlife Resilience Scale was found to be .71 in Cronbach alpha coefficient; item total correlation coefficients as ranging between .17 and .66; test re-test reliability of the scale was found to be .85. Analyzing the values obtained from the original scale, Cronbach alpha coefficient was observed to be .87; and item total correlation coefficients to range between .16 and .61.

The values regarding the Goodness-of Fit Indices in the confirmatory factor analyses carried out for construct validity were found to be $\chi^2 = 1022,56$ $sd = 257$ $\chi^2/sd = 3,97$; RMSEA value was found to be .70; of the indicators of model data fit, GFI, AGFI, NFI and CFI were taken respectively the values of .92, .90, .94 and .92. When the consistency and error indices concerning the scale are examined, construct validity of the scale and the results obtained confirmed the model. Accordingly, statistically significant and positive relationship was found between Resilience in Midlife Scale (RIM-S) and LSS ($r = .58$, $p < .001$) and between SES ($r = .65$, $p < .001$) in the standard-relevant validity. The validity and reliability of The Resilience in Midlife Scale (RIM Scale) for Turkey sample confirmed the structural model.

Discussion and Conclusion

In this study, validity and reliability of Turkish sample in terms of factor structure The Resilience in Midlife Scale (RIM-S), and obtained results verified the structural model. According to this, Turkish form The Resilience in Midlife Scale (RIM-S) has managed to present resilience level of adults in Turkey, and this form can be used in related future researches. Considering in terms of lifelong development, the adulthood period is the longest period of life in which great changes are experienced by both men and women. In this period, resilience feature among adults that is expressed as coping with prohibitive events creating, getting over current traumas by pulling themselves together, even better than in the past, has a critical function for adults. Therefore, analyzing the variables related to resilience features of adults, protecting and improving their mental health and determination of protective and risk factors have come into prominence in terms of improvement of subjective well-being and resilience of adults.